

[Jørgen Jensen.]

nansudvalget rent faktisk i tirsdags bevilgede de to yderligere statslån til Indien på henholdsvis 40 og 30 mill. kr.

Jeg skal ikke knytte mange yderligere bemærkninger til forslaget, som jeg altså kan støtte fuldt ud. Kun vil jeg understrege, hvad ministeren også gør, at disse danske lån har den betingelse knyttet til sig, at de i overvejende grad skal anvendes til køb af varer af dansk oprindelse og danske tjenesteydelser — det er ikke en eksklusiv betingelse, men altså i overvejende grad. Det synes jeg er en rimelig betingelse at stille, og vi ved jo, at alle andre lande stiller præcis de tilsvarende betingelser. Jeg tror, at vi på den måde rent realistisk set også kan få noget godt ud af det på længere sigt derved, at udviklingslandene, der får disse lån, lærer dansk erhvervsliv og dansk industri at kende, og at der på denne måde kan knyttes varige forbindelser til gensidig fordel.

Per Møller: Dette lovforslag må tages som udtryk for, at vi har vilje til at indhente noget af det, vi har forsømt ved, at vi er kommet for sent og for langsomt med i udviklingen af vor u-landsbistand. Vi fra venstres side vil anbefale forslaget.

Der er et par enkelte bemærkninger, jeg gerne vil gøre i den anledning. Det fremgår, at hovedparten af den bistand, der her gives, vil have karakter af bundne lån, og såvel i bemærkningerne til lovforslaget set i ministerens fremsættelse er der en del nærmest undskyldende og beklagende bemærkninger over, at vi ikke imødekommer u-landenes ønsker om at gøre hele vor finansielle bistand ubunden. Jeg er ikke sikker på, at det i og for sig er berettiget og rimeligt, at vi næsten har en dårlig samvittighed, fordi vi lader vor finansielle bistand forme sig på en sådan måde, at den bindes til køb af dansk kapitaludstyr og danske tjenesteydelser. Det er nok muligt, at man ikke dermed til hundrede procent imødekommer de ønsker, u-landene har givet udtryk for; men hvis

man skal sikre den folkelige og den politiske støtte til u-landspolitikken, som jo vil komme til at strække sig over mange år, og som vil komme til at koste enorme summer, så tror jeg i virkeligheden, det er værdifuldt, at man fastholder denne sammenkædning mellem vor bistand og de stimulanter, dansk erhvervsliv får igennem; at den finansielle bistand i særlig grad bruges til indkøb af dansk kapitaludstyr. Jeg tror, det er noget af det, der vil sikre støtten og altså muliggøre, at vi på lang sigt kan opretholde en så stor u-landshjælp, som vi ønsker vi skal.

Der er et andet forhold, jeg gerne vil pege på, og det er dette, at levnedsmidler hidtil har spillet en påfaldende ringe rolle i vores bistand til u-landene. Vi har for nogle år tilbage i loven indføjet en bestemmelse, som siger, at dansk lånfinansiering kan komme på tale i tilfælde, hvor ekstraordinær knaphed på fødevarer truer den økonomiske fremgang i et udviklingsland. Den bestemmelse har kun en enkelt gang været taget i brug, og jeg vil gerne henstille til ministeren, at man alvorligt overvejer at gøre mere og gøre effektivt brug af denne mulighed for at give danske levnedsmidler en plads i hele vores u-landsprogram.

Det er af og til blevet anført, især i den internationale debat, at det i virkeligheden var en dårlig idé at sende levnedsmidler til u-landene, og begrundelsen har været den, at hvis man gjorde det, berøvede man disse lande en tilskyndelse til at modernisere og rationalisere deres landbrug. Det forekommer mig at være en lidt vel besk filosof, at man gennem at fastholde en tilstand af sult i de pågældende lande skal opmuntre dem til at gøre landbruget mere moderne. Jeg tror, det i en hovedpart af u-landene er således, at knapheden på levnedsmidler direkte truer eller hæmmer den økonomiske fremgang. Folk, der ikke får nok at spise, som får en utilstrækkelig og dårlig kost, er ikke egnede til at udnytte de muligheder for fremgang, der ellers vil kunne foreligge.

Det, man fra dansk side i særlig grad